

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КОСТИ“

Адрес: с. Кости, общ. Царево, ПК 8283, ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел. +359886843613, e-mail: dgskosti@uidp-sliven.com

УТВЪРДИЛ:.....П.....
ИНЖ. ЦВЕТОМИР ГЕНОВ
ДИРЕКТОР НА ТП „ДГС КОСТИ“

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги
предоставяни от ТП „ДГС Кости“**

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина

Средногодишното ползване на строителна дървесина и дърва за огрев по ГСП от 2018 г. е 20 121 м³, в т.ч. 9335 м³ дърва.

Средногодишната продажба на дърва за огрев за физически лица е 1000 м³ в т.ч.

- за местно население – 500 м³;

- по чл. 193 от ЗГ - 500 м³.

2. Недървесни

Списък на лечебните растенията за стопанско ползване в ТП ДГС “Кости”

ВИД	Редуцира на площ, ха	маса от суровина, кг /ха	Запас, кг /ха	вид на суровината	Режим на ползване		
					Норма на ползване	Период	Ротация на добива
Hedera helix L.	25-50	3,4	75-150	листа	50%	XI-III	3
Sambucus ebulus L.	10-20	25,5	250-500	плодове	100%	IX-XII	1
Hypericum perforatum L.	10-20	2,1	20-40	стрък	50%	VI-VIII	3
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn.	25-50	18,9	400-800	стрък	100%	VI-VIII	1
Clinopodium vulgare L.	25-50	1,73	40-80	стрък	50%	VI-VIII	2
Melissa officinalis L.	5-10	3,8	15-30	стрък	50%	VI-VIII	2
Origanum vulgare L.ssp. vulgare	1-5	1,9	4-8	стрък	50%	VI-VIII	3
Thymus glabrescens Willd.	5-10	1,1	5-10	стрък	50%	VI-VIII	2
Fraxinus ornus L.	25-50	4,6	100-200	кора	50%	III-IV	4
Crataegus monogyna Jacq.	1-5	3,5 9,8	7-14 25-50	листа цветове плодове	50%	VI-XI	3
Fragaria vesca L.	1-5	0,75 3,5	3-6 10-20	листа плодове	50%	VI-VIII	2
Malus sylvestris Mill.	1-5	123,3	125-250	плодове	100%	IX-XI	1
Pirus piraster L	1-5	85,2 26,7	100-200 25-100	плодове листа	100-50%	VI-XI	1
Rosa sp.	1-5	48,9	50-200	плодове	100%	IX-X	1
Rubus sp.	25-50	8,9 15,2 13,4	200-500 300-600 250-500	листа плодове корени	50%	VI-XI	1
Sorbus domestica L.	1-5	41,8	40-150	плодове	100%	IX-XI	1
Sorbus torminalis (L.) Crantz.	1-5	24,5	25-125	плодове	100%	IX-XI	1
Tilia sp.	10-20	32,5	300-600	цветове	100%	VI-VII	2
Urtica dioica L.	1-5	11,1 12,3	10-50 20-40	стрък корени	50%	VI-XI	2

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КОСТИ“

Адрес: с. Кости, общ. Царево, ПК 8283, ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел. +359886843613, e-mail: dgskosti@uidp-sliven.com

3. Лов

Съгласно одобрени планове за ползване, след извършена таксация на дивеча:

Едър дивеч

1. Благороден елен
2. Сърна
3. Дива свиня

Дребен дивеч

4. Заек

Хищници

5. Вълк
6. Чакал
7. Лисица
8. Язовец
9. Скитащи кучета
10. Скитащи котки

4. Паша – разрешената за паша площ на територията на стопанството е 2197,8 ха, от която 1897,6 ха държавна собственост, като за 2021 г за 30 бр едър добитък и 50 бр. дребен добитък.

5. Достъп до генетични ресурси- семепроизводствени насаждения на територията на ТП „ДГС Кости“ от Благун има - 8 насаждения, от Брекина и Източен бук има 2 насаждения, от Източен горун има - 16 насаждения, от Скоруша - 1 насаждение, а от Цер има - 2 насаждения

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Регулиращите услуги представляват ползите от регулационните процеси в екосистемите и могат да бъдат:

- **Регулиране качеството на въздуха** - екосистемите оказват влияние върху качеството на въздуха, както чрез добавяне, така и чрез отстраняване на химически съединения от атмосферата;

- **Регулиране на климата** - екосистемите влияят върху локалния и глобалния климат. На местно ниво промените в растителната покривка могат да въздействат, както върху температурата, така и върху количеството на валежите. На глобално ниво екосистемите играят важна роля за промените в климата чрез поглъщане (усвояване) или отделяне на парникови газове;

- **Регулиране на водите** - режимът и количеството на водния отток се влияят в голяма степен от измененията в растителната покривка, особено когато те променят потенциала на системата да формира водни ресурси. Такива изменения са преобразуването на влажните зони, превръщането на гори в територии за селското стопанство или на земеделски земи в селищни територии;

- **Самочистване на водите и третиране на отпадъците** - екосистемите могат да подпомогнат филтрирането и разграждането на органични отпадъци, попаднали в затворени водни басейни, както и да асимилират и отстранят вредния ефект на определени вещества чрез почвените процеси;

- **Регулиране на болести** - промени в екосистемите могат директно да доведат до увеличаване или намаляване на изобилието от човешки патогени и на преносители на зарази;

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КОСТИ“

Адрес: с. Кости, общ. Царево, ПК 8283, ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел. +359886843613, e-mail: dgskosti@uidp-sliven.com

- **Регулиране на вредители** - промени в екосистемите влияят върху популацията и оттам върху степента на въздействие на вредителите;

- **Опрашване** - промени в екосистемите засягат разпределението, числеността и ефективността на опрашващите насекоми и др.;

Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща.

Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време.

Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Водорегулиращата и водозащитна услуга имат огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни.

1. Водоохранна функция

Водоохранна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.1 в Доклада за ГВКС - всички горски територии, попадащи в рамките на санитарно-охранителните зони 1 и 2 на източници за питейно-битово водоснабдяване, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

2. Водорегулиращата функция

Водорегулираща функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.2 в Доклада за ГВКС.

3. Противоерозионна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.3 в Доклада за ГВКС.

4. Пожарозащитна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.4 в Доклада за ГВКС.

5. Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството, за защита на инженерни съоръжения - включени във ВКС 4.5 в Доклада за ГВКС.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда, както и красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите. Те са:

- Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора;

- Осигуряване на естетична стойност на ландшафта;

- Съхраняване културата на местните общности, духовно обогатяване, естетическа наслада, източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност.

1. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм

Цялата територия на ТП “ДГС Кости” попада в границите на ПП “СТРАНДЖА“, както и изцяло в зона Натура 2000.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КОСТИ“

Адрес: с. Кости, общ. Царево, ПК 8283, ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел. +359886843613, e-mail: dgskosti@uidp-sliven.com

2. Естетична стойност на ландшафта

Територията на стопанството включва типични ландшафти и тяхното биологично многообразие от Странджанския район. Горите на територията на ТП „ДГС Кости“ отговарят на критериите на консервационната стойност, разглеждани в пространството на целия странджански масив. Тези горски територии са включени във ВКС 2 от Доклада за ГВКС - Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, имат голяма площ и са сравнително неповлияни от човешка дейност и с ниско ниво на фрагментация (% незалесени територии).

3. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност.

Една гора може да се обяви за ГВКС, ако притежава или осигурява стойности, без които местната общност би претърпяла драстична промяна в културата, или за които общността няма алтернатива. Съгласно нормативната уредба в страната около 40 000 обекта на културно-историческото наследство в България имат статут на паметник на културата. Част от тях попадат в гори или са тясно свързани с горски територии.

Всички гори, които притежават културна ценност са включени във ВКС 6 от Доклада за ГВКС –такива са:

На територията на ТП „ДГС Кости“ съществуват 26 обекта в горски територии, отговарящи на изискванията в определението по ВКС 6 към Националното ръководство за определяне на ГВКС. Тези територии са идентифицирани чрез проведените консултации с местните власти в кметството, ръководството на ТП „ДГС Кости“ и служители на ПП „Странджа“. Това са параклиси, столнини и одърчета и др.

• Параклиси

Намиращи се в следните местности, на които местното население се събира и отбелязва даден религиозен празник от църковния календар: м. „Св. Георги“, землище на с. Кости, м. „Св. Марина“, землище на с. Кости, м. „Св. Илия“, землище на с. Кости, м. „Св. Петка“, землище на с. Кости, м. „Св. Богородица“, землище на с. Кости, м. „Св. Марина“, землище на с. Сливарово, м. „Св. св. Константин и Елена“, землище на с. Сливарово. **Параклисите** около селата, разположени на територията на ТП „ДГС Кости“ :

Село Кости

- „Св. Петка“ – одърче с аязма на 0,5 км северно от селото;
- „Св. Костадин“ – на 1,5 км западно от селото;
- „Св. Георги“ – подновен дървен параклис с аязма на 5 км южно от селото;
- „Св. Димитър“ – на 1 км западно от селото;
- „Св. Илия“ – на 2 км западно от селото;
- „Св. Богородица“ – на 6 км югоизточно от селото;
- „Св. Марина“ – на 3 км южно от селото.

Селският събор е на 2 август, в деня на Свети Илия (по стар стил).

Село Българи

Намира се на 18 км югозападно от гр. Царево, на 280 м н.в. За първи път е споменато в документ от 1454 г., което доказва, че е едно от най-старите странджански села, вероятно основано още по времето на Първото българско царство. Днес с. Българи е единственото нестинарско селище в България. В него се спазва стародавната дата на изпълнение на целия обряд и танц в жарва – на 3 срещу 4 юни, денят на Св. св. Константин и Елена по стар стил.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КОСТИ“

Адрес: с. Кости, общ. Царево, ПК 8283, ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел. +359886843613, e-mail: dgskosti@uidp-sliven.com

• **Тракийски култов комплекс в м. Шумака**

Съдържа 31 ритуални ями, засипани с могилни насипи и изградени в периода 6-5 в. пр. Хр. Ямите, запълнени с фрагменти от амфори, със съдове, изработени на ръка и колело, с остатъци от различни видове зърно, са важен елемент от култа на траките към мъртвите, свързаните с това божества, а също и с култа към хероя – обожествения владетел.

• **Странджанските светци – покровители**

Аязмите имат почетно място сред осветените територии в Странджа. Те са притегателни, както поради чистата си вода, красивата околна природа и хладината през лятото, когато са селските панаири, така и поради наслоените през вековете, свързани с тях явявания. Смята се, че водата им е целебна, чудодейна, свещена.

Истинското „чудо“ на странджанската архитектура, свързано с духовния живот и култовите практики на местното население са параклисите, наричани в този край „манастирчета“. Според своите архитектурни особености те се делят на „манастирчета“, „столнини“ и „одърчета

Странджанският панаир има редица особености, които го отличават от общобългарските форми на селски празници. Празнува се не в самото село, а извън него, най-често в близка гора, на прохлада и задължително до извор или река, до параклиса на съответния светец-патрон.

Едни от най-тачените светци в Странджа са **Св. св. Константин и Елена** – 3 юни, **Света Марина** – 17 юли, **Свети Илия**- 2 август, особено „любим“ при избора на патрон за местните параклиси е **Свети Пантелеймон**, - 9 август, обект на поклонничество е **Света Богородица** - 28 август.

Други почитани светии в Странджа са **Свети Иван, Света Петка, Света Варвара и Свети Сава**, както и конниците – **свети Георги и свети Димитър**.

Изготвения списък на Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги предоставяни от ТП „ДГС Кости“ е на база ГСП от 2018 г.

Изготвил:П.....

ИНЖ. ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА

ЗАМ.-ДИРЕКТОР НА ТП „ДГС КОСТИ“